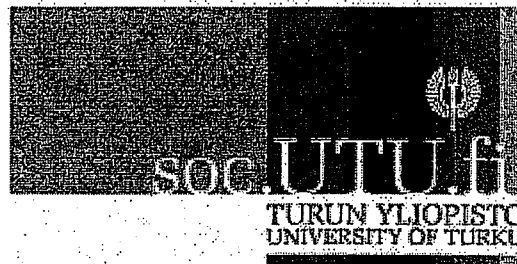

TURUN YLIOPISTO

**Yhteiskuntatieteellinen
tiedekunta**

Valintakoe 4.6.2009

klo 10-15

PYRKIJÄN OHJEET

Vastaaminen

Kirjoita kaikkiin vastauspapereihin nimesi ja henkilötunnuksesi. Kirjoita nimesi ja henkilötunnuksesi myös suttupapereihin. Kirjoita ehdottomasti eri paperille eri pääaineiden vastaukset. Noudata lisäksi niitä ohjeita, joita annetaan tehtävämonisteissa: useissa tapauksissa myös jokainen vastaus pyydetään kirjoittamaan omalle paperille.

Vastaa yhden pääaineen alalta annettuihin tehtäviin. Jos olet sähköisessä hakulomakkeessa ilmoittautunut kahteen pääaineeseen, valitse niistä molemmista annetut tehtävät. Kokeessa ei voi enää muuttaa hakulomakkeessa ilmoitettuja hakukohteita.

Vastausaika on tasan viisi tuntia. Kokeesta saa poistua aikaisintaan tunnin kuluttua kokeen alkamisesta.

Pääsykokeessa ei saa käyttää laskinta.

Kun olet valmis

Jätä vastaukset ja suttupaperit valvojalle ja esitä henkilöllisyystodistuksesi. Kysymysvihon saat pitää itselläsi.

Tulosten ilmoittaminen

Hyväksytyjen nimet julkistetaan 30.6. tiedekunnan ilmoitustaululla (Publicum, Assistentinkatu 7) sekä internet-osoitteessa www.soc.utu.fi. Sitä ennen pyydetään välttämään puhelintiedusteluja. Myöhemmin voi omia pisteitä tiedustella numeroista (02) 333 5038, (02) 333 6978 ja (02) 333 5361.

Sekä hyväksytyille että hylätyille lähetetään tieto postitse hakulomakkeessa olevaan osoitteeseen.

PÄÄSYKOEKYSYMYKSET 2009

FILOSOFIA (Räikkä ja Siipi (toim.): Ajattele, filosofoi, Tammi 2006)

1. Ratkaisuehdotukset pahan ongelmaan ja niiden vaikeuksia (15 pistettä)
2. Rangaistuksen oikeuttamisen teorit ja niiden ongelmia (15 pistettä)
3. Erisnimien kuvausteoria ja sen ongelmia (15 pistettä)
4. Vapaus, determinismi ja indeterminismi (15 pistettä)

POLIITTINEN HISTORIA (Pernaa & Niemi (toim.): Suomalaisen yhteiskunnan poliittinen historia, Edita 2005)

1. Ohessa kymmenen Suomen historiaan liittyvää merkittävää tapahtumaa. Aseta tapahtumat aikajärjestykseen aloittaen varhaisimmasta. (13 pistettä)

Valtalaki

Valtiopäivien kokoontuminen tulee säännölliseksi

Upseerilakko

Helmikuun manifesti

Autonomiiaa koskeva niin sanottu uusi tutkimussuuntaus syntyy

Suomi liittyy Eftan liitännäisjäseneksi

Aleksanteri III:n keisarikausi

Vuokra-alueiden lunastuslaki eli torpparivapautuslaki

Ensimmäiset eduskuntavaalit

Suomi saa oman markan

2. Toisen maailmansodan jälkeinen jälleenrakennus ja asutuspolitiikka Suomessa Myllyn mukaan. (13 pistettä)

3. Suomalaisen yhteiskunnan poliittinen historia-kirjassa on useassa artikkelissa käsitelty suomalaisessa yhteiskunnassa 1960-luvulla tapahtunutta murrosta. Selvitä kirjan perusteella, mistä tässä murroksessa oli kysymys ja millaisia vaikutuksia sillä oli yhteiskuntaan. (21 pistettä)

4. Saarikoski käyttää toista maailmansotaa käsittelevässä artikkelissaan käsitettä "sotavuosien kansallisnationalistinen kertomus" Selvitä, mitä hän käsitteellä tarkoittaa ja miten sitä hänen mukaansa käytetään. (13 pistettä)

TALOUSTIEDE (Pekkarinen-Sutela: Avain kansantaloustieteeseen, WSOY, Juva 2004)

Kaikki kysymykset ja niiden alakohdat ovat samanarvoisia.

1. Kerro, mitä tarkoitetaan vakaus- ja kasvusopimuksella. Miksi tällaista sopimusta tarvitaan? Mitä muuta tiedät sopimuksen hyvistä ja huonoista puolista? (15 pistettä)
2. Piirrä (95 oktaanisen) bensiinin kysyntä- ja tarjontakäyrät (et oletettavasti tiedä tarkkoja arvoja, mutta piirrä käyrät, jotka vastaavat omaa käsitystäsi bensiinin markkinoista Suomessa). Lisäksi esitä kysyntä-tarjontakuvioiden (oma kuvio kussakin alakohdassa!) avulla, mitä tapahtuu, kun (15 pistettä)
 - (a) autojen hinta laskee (autovero poistetaan)
 - (b) öljyn maailmanmarkkinahinta nousee ja
 - (c) polttoainevero nousee
3. Seuraavassa esitetään joukko väitteitä. Kerro ovatko väitteet OIKEIN, VÄÄRIN tai mahdollisesti EPÄSELVIÄ. Perustele lyhyesti vastauksesi. Väärästä vastauksesta saa nolla pistettä; väärästä "arvauksesta" ei siis sakoteta. Toisaalta vastauksesta, johon ei liity mitään perustelua, saa nolla pistettä (15 pistettä).
 - (a) Monopolin tapauksessa rajatulo on pienempi kuin hinta.
 - (b) Tehokkain tapa kerätä veroja on käyttää ns. könttäsommaveroja.
 - (c) Vaihtotaseen ylijäämä on yhtä suuri kuin nettolainananto ulkomaille.
 - (d) Inferioristen hyödykkeiden kysyntä on aina pienempi kuin niiden tarjonta.
 - (e) Jos hyödykkeiden kysyntä ja tarjonta ovat täysin joustamattomia (molemmat joustot nollia), markkinat eivät voi olla tasapainossa.
4. Rajakulutusalltius on 0,5. Miten suuri on (a) verojen ja (b) julkisten (kulutus)menojen kerroinvaikutus suljetussa taloudessa. Jos bruttokansantuote on supistunut 10 miljardia euroa, miten paljon pitää julkisia menoja kasvattaa avotaloudessa (jos rajatuontialltius on sekin 0,5), jotta kokonaistuotanto palautuisi alkuperäiselle tasolle. (15 pistettä)

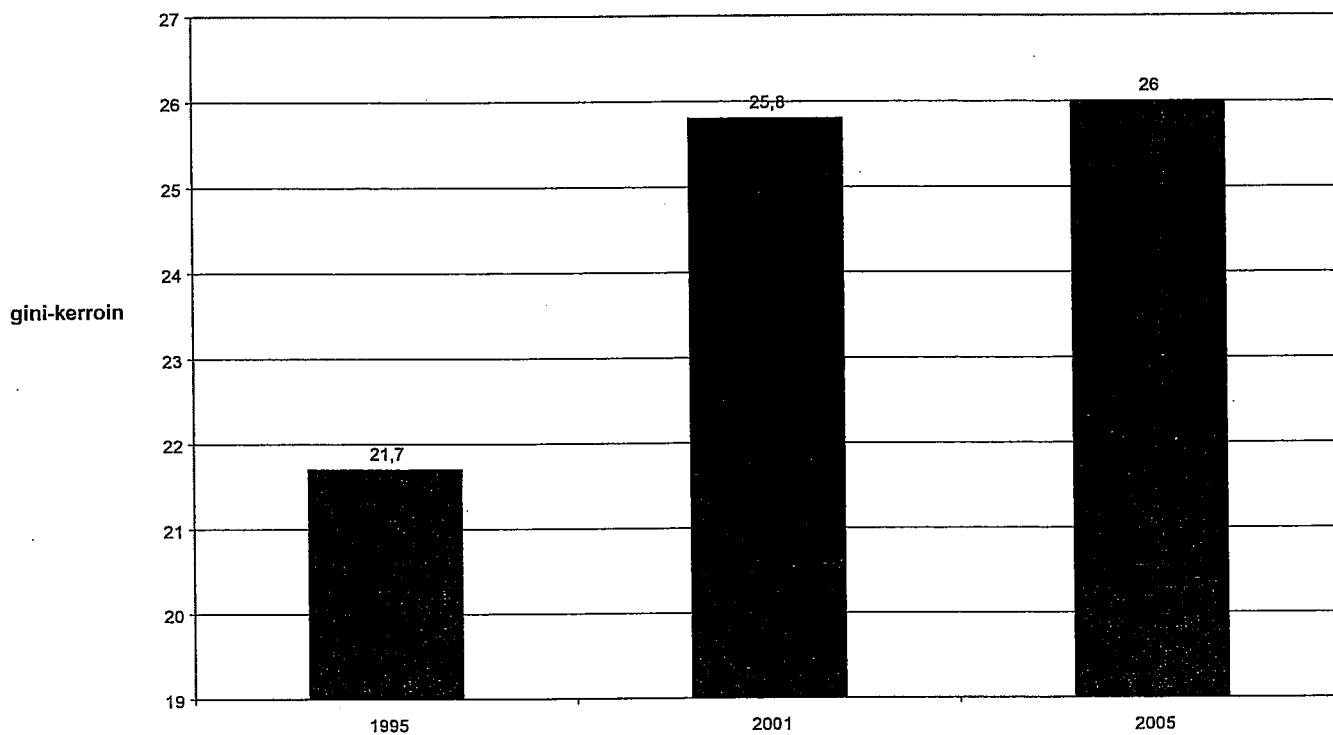
SOSIAALIPOLITIikka (Karisto, Takala, Haapola: Matkalla nykyaikaan. Elintason, elämäntavan ja sosiaalipolitiikan muutos Suomessa. WSOY 2003, 3. tai uudempi painos)

Kirjoita esseen ja aineistotehtävän vastaukset eri papereille.
Monivalintatehtävään vastaa kysymyspaperille.

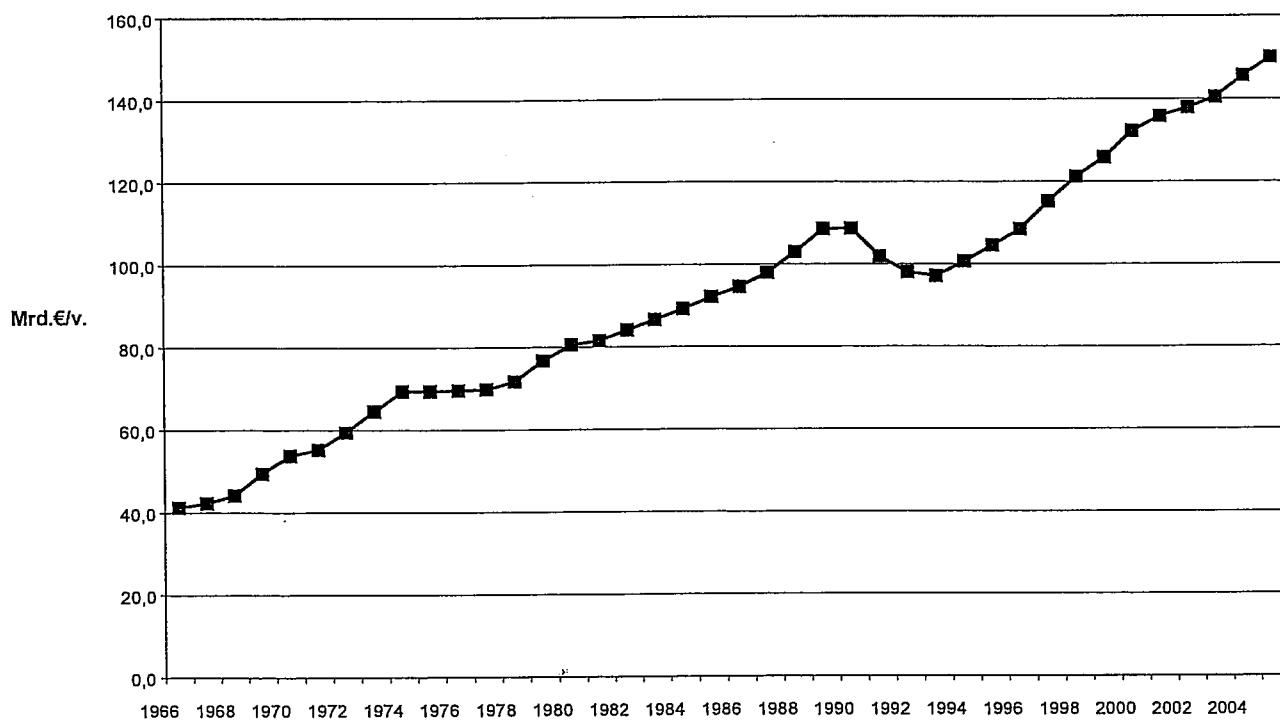
1. Esseetehtävä (21 pistettä):
Kaupungistuminen ja elämäntavan murrokset.
2. Monivalintatehtävä (18 pistettä): ks. erillinen moniste.
3. Aineistotehtävä (21 pistettä):

Miten köyhyyden kuva Suomessa muuttui 1960-luvulta 2000-luvun alkupuolelle? Mitä muutos viestii harjoitetussa sosiaalipolitiikassa ja yhteiskuntarakenteessa tapahtuneesta muutoksesta? Käytä vastauksessasi hyväksi pääsykoekirjan tietoja sekä oheisia kuvia (3 kpl).

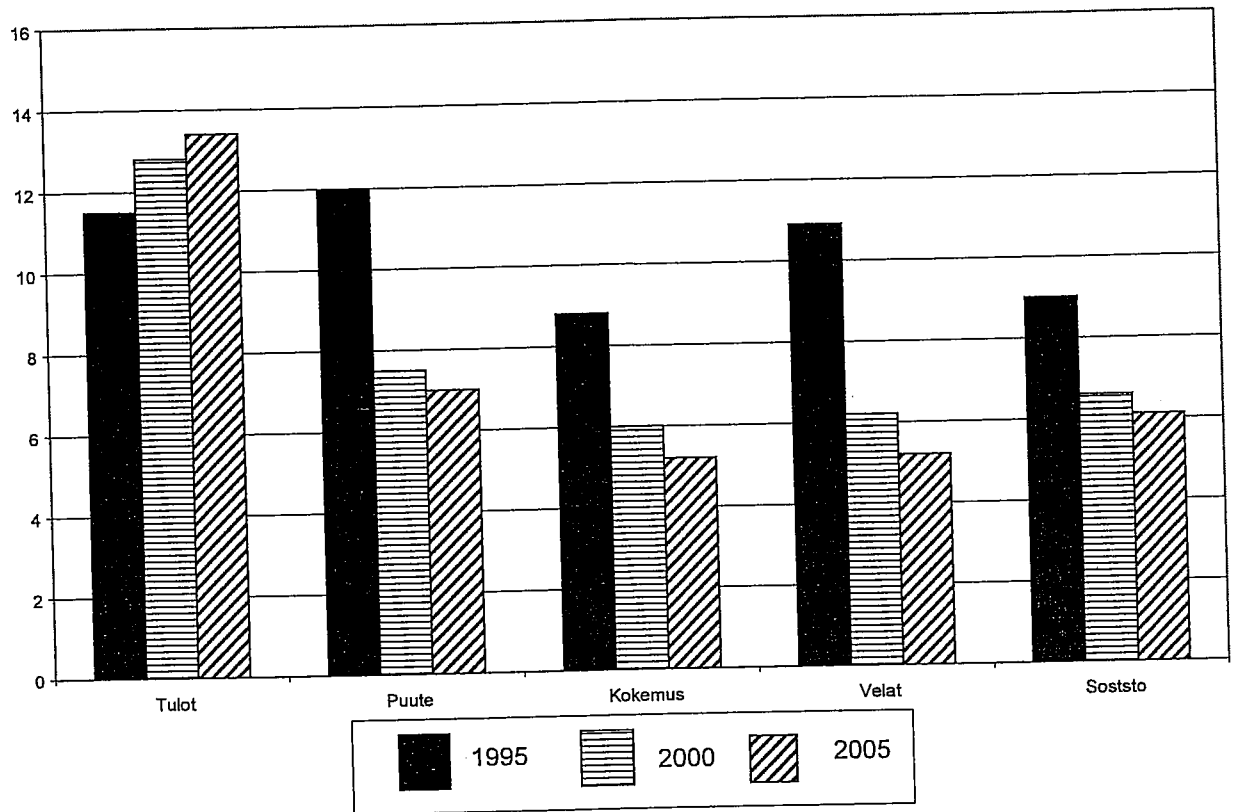
Kuvio 1: Tulot Suomessa 1995, 2001 ja 2005, gini-kerroin.

Kuvio 2: Bruttokansantuote Suomessa 1966-2005, Miljardia €/v., vuoden 2000 rahan arvossa.

Kuvio 3: Köyhyysaste eri mitoilla 1995-2005 (% väestöstä).

Selite:

Tulot= Suhteellinen tuloköyhyys

Puute= Välttämättömyyshyödykkeiden puute

Kokemus= Niukkuuden kokeminen

Velat= Ylivelkaantuneisuus

Soststo= Toimeentulotuen saanti

KIRJOITA TILASTOTIETEEN JA MATEMATIIKAN VASTAUKSET ERI PAPERILLE!
Kaikki 10 tehtävää ovat pisteiltään samanarvoisia.

Tilastotiede

(Grönroos: Johdatus tilastotieteeseen. Kuvailu, mallit ja päättely.)

1. Vastaa lyhyesti:

- Esitä todennäköisyyslaskentaan liittyvä yleinen yhteenlaskusääntö.
- Milloin satunnaismuuttuja on diskreetti?
- Määrittele, milloin tekijä on lohkoktekijä.
- Määrittele otosvarianssi (kaava riittää).
- Määrittele, milloin satunnaisilmiön tapahtumat A ja B ovat riippumattomia.
- Määrittele, milloin satunnaisilmiön tapahtumat A ja B ovat toisensa poissulkevia.

2. Tutkittiin tilastotieteeseen hakeneiden ylioppilastodistuksen matematiikan arvosanoja. Alla on lueteltu 30 hakijan arvosanat (l = laudatur, e = eximia, m = magna, c = cum laude, b = lubenter, a = approbatur). Muodosta aineistosta arvosanan frekvenssijakauma (tee taulukko) ja havainnollista frekvenssijakaumaa vaakapylväskuviolla sekä ympyrädiagrammilla.

c, b, m, l, b, m, m, a, m, b, e, e, c, c, m, c, c, b, e, m, b, b, l, l, m, e, c, b, b, c

3. Mikko heitti tikkaa kesämökillä ja kirjasi tulokset ylös. Alla on esitetty 10 heiton tulos (mahdolliset arvot 1-10, ei yhtään ohiheittoa). Laske tästä aineistosta moodi, keskiarvo, kvartiilit ja vaihteluvälin pituus.

7, 9, 2, 7, 10, 6, 8, 7, 8, 5

4. Kerättiin tiedot kuntien kouluaterian raaka-aineisiin käyttämistä rahasummista. Alla on esitetty 30 kunnan käyttämät summat (senttiä/kouluateria). Tee tästä aineistosta runko-lehti-esitys ottamalla lehden pituudeksi yksi. Merkitse esitykseen myös frekvenssit ja syvyydet.

78, 80, 113, 68, 84, 98, 95, 75, 105, 65, 72, 84, 74, 99, 100,

77, 81, 68, 95, 108, 88, 73, 92, 75, 71, 95, 102, 92, 76, 81

5. Oletetaan, että A ja B saman satunnaisilmiön tapahtumia ja $P(A)=0.7$, $P(B)=0.3$ ja $P(A \cap B)=0.2$. Laske todennäköisyydet $P(A \cup B)$, $P(A \cap B^c)$ ja $P(A|B)$.

Matematiikka

6. a) Esitä summa

$$\sqrt{a} + \sqrt[4]{b} + \frac{a - \sqrt{b}}{\sqrt{a} + \sqrt[4]{b}}$$

sievennetyssä muodossa.

- b) Ratkaise yhtälöryhmä

$$\begin{aligned} \frac{x}{a-b} + \frac{y}{a+b} &= \frac{a^2 + b^2}{a^2 - b^2} \\ \frac{x}{a+b} + \frac{y}{a-b} &= 1. \end{aligned}$$

7. Minkä arvon saa lauseke

$$\frac{\sqrt{a+x} + \sqrt{a-x}}{\sqrt{a+x} - \sqrt{a-x}},$$

kun x :lle annetaan arvo $2ab/(1+b^2)$ ja tarkastellaan vain neliöjuurten positiivisia arvoja?

8. Eräessä luvussa on kaksi numeroa, joiden välissä on *desimaalipilkku*. Numeroiden neliöiden erotus on 20. Jos numerot vaihdetaan ja saatu uusi luku ja alkuperäinen luku lasketaan yhteen, saadaan summaksi 11. Mikä on alkuperäinen luku?

9. Tasasivuisen kolmion sivu on a . Mikä on suurimman kolmion sisälle piirretyn suorakaiteen ala?

10. a) Ratkaise yhtälö

$$x^{\log_{10} x} = 10.$$

- b) Ratkaise yhtälö

$$a^{\frac{3}{x}} = \sqrt{a}.$$

VALTIO-OPPI

Kirjoita kutakin kysymystä (1, 2, 3 ja 4) koskeva vastaus eri paperille.

Paloheimo & Wiberg: Poliitiikan perusteet, luvut 1-5 (sivut 15-260), WSOY, Porvoo 1997 tai uudempi painos

1. Määrittele lyhyesti seuraavat käsitteet (10 pistettä)

- a) Merit –hyödyke
- b) Kontrafinaalinen ristiriita
- c) Materiaaliset ja postmateriaaliset arvot
- d) Kaaderipuolue
- e) Potentiaalinen painostusryhmä

2. Tarkastele vallan lajeja ja havainnollista niiden suhdetta vallan neljiin kasvoihin (ilmenemismuotoihin). Esitä käytännön esimerkkejä eri tapauksista. (max 20 pistettä)

Hakovirta: Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus, osat 1-5 (sivut 11-191), Kustannus 54 2002

3. Vastaa lyhyesti seuraaviin kysymyksiin (10 pistettä)

a) Hallituksesta riippumattomien järjestöjen oletetaan usein toimivan (nimikkeensä mukaisesti) hallituksista riippumattomina. Todellisuudessa näin ei kuitenkaan ole. Esittele ei-valtiollisten ja ei-hallitusten välisiä järjestötyyppejä sen mukaan mikä on niiden suhde valtioon.

- b) Mikä on kansainvälinen regiimi?
- c) Mitä merkitsee globaalisuus ideaalityypinä?
- d) Mikä on globaaliongelma?
- e) Mitä on nationalismi?

4. Vastaa seuraaviin kysymyksiin (20 pistettä)

a) Erittele, mitkä kansainvälisen politiikan oppialan uudelleen arvioinnit ja kehityspiirteet ovat johtaneet realismista ja idealismista kehittyneeseen neo-neo –synteisiin.

b) Tarkastele edellä esittämääsi erittelyä suhteessa liitteenä olevaan puolustusministeri Jyri Häkämiehen puheeseen; mitkä osiot heijastelevat realismia, mitkä idealismia ja miten se on tulkittavissa neo-neo -synteesin mukaan?

Puolustusministeri Jyri Häkämiehen puhe 188. maanpuolustuskurssin avajaisissa

Arvoisat 188. valtakunnallisen maanpuolustuskurssin osanottajat, herra kenraali, hyvät kummikurssilaiset ja kutsuvieraat, hyvät naiset ja miehet!

Marraskuussa 1939 saapui ulkomainen tankkilaiva Kruunuvuoren selälle tuodakseen polttoainelastin Suomeen. Yllättäen laiva alkoi hitaasti kääntyä ja suuntasi takaisin salmen kautta avomerelle pois Suomen rannikolta. Radiosanoma oli saavuttanut laivan päällystön, ja käsky oli käynyt suunnata takaisin kohti länttä. Kansainvälisen valtopoliitiikan kohteena ollut Suomi jäi ilman kipeästi kaipaamaansa polttoainetäydennystä. Emme tuolloin olleet varautuneet näin nopeisiin valtopoliitiikan käännteisiin.

Tämä historiasta otettu esimerkki kertoo, kuinka nopeasti kiristynyt kansainvälinen tilanne voi vaikuttaa Suomeen ja sen kansalaisten toimeentuloon. Samankaltainen tilanne voi kohdata meidät jo normaaliaikana. Koko Keski- ja Itä-Euroopan kylmentänyt Venäjän ja Ukrainan välinen kaasunjakelukriisi vahvistaa tämän.

Kysymys "Onko mikään muuttunut vuodesta 1939" on siksi erittäin ajankohtainen. Joudumme kysymään, onko huoltovarmuuden käsite enää sama kuin se oli sotien jälkeen tai edes kaksi vuosikymmentä sitten?

On totta, että kansallisen varautumisen keinot eivät ole tänään ja tulevaisuudessa samoja kuin aikaisemmin. Globalisaatio – maapalloistuminen – on muotisana kuvaamaan sitä nopeaa kehitystä, joka on tapahtunut erityisesti talouden alalla. Tuotanto ja pääoma ovat hakeutuneet sinne missä ne ovat tuottaneet parhaiten tulosta.

Globalisaatio on ollut merkittävä köyhyyden poistaja. Se on nostanut uudelle taloudellisen kehityksen asteelle miljardeja ihmisiä, parhaina esimerkkeinä Kiina ja Intia. Perinteiset teollisuusmaat ovat menettäneet tehtaitaan ja työpaikkojaan, mutta ovat korvanneet ne korkeampaa osaamista edellyttävällä työllä.

Suomea globalisaatio on pääsääntöisesti hyödyttänyt. Kansainvälistymisessään menestyneet yritykset ovat luoneet maahamme alihankintaketjuja, jotka ovat tarjonneet työtä tuhansille ja taas tuhansille. Viime vuosina globalisaatio on näyttänyt meille kuitenkin nurjemman puolensa, mikä on näkynyt tehtaiden sulkemisina ja työpaikkojen vähentymisinä. Loppusaldo on kuitenkin Suomelle edelleen vahvasti positiivinen.

Globalisaation yksi mahdollistaja, internet, tuo myös yksittäiset kriisit reaaliaikaisesti koko maailman tietoisuuteen. Kukaan ei esimerkiksi voi enää harjoittaa väkivaltaa kansainväliseltä yhteisöltä salassa. Tämä vaikuttaa kriisien ennaltaehkäisyyn, mutta erityisesti niihin puuttumiseen.

Myös kansainvälinen finanssikriisi on levinnyt tsunamin lailla maailman joka kolkkaan. Se on osoittanut kouriintuntuvalla tavalla valtioiden nk. keskinäisriippuvuuteen liittyvät riskit. Kaikki maat ovat osallisena talouskriisissä ja joutuvat kärsimään siitä – siksi myös lääkkeiden tulee olla yhdessä mietittyjä ja samaan suuntaan toimivia.

Huoltovarmuus on noussut tästä syystä esille aivan uudella tavalla. Huoltovarmuudellahan tarkoitetaan väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömien taloudellisten toimintojen turvaamista poikkeusoloissa. Sen merkitys ei sinänsä ole muuttunut vuosien varrella, keinot kylläkin.

Maatalousyhteiskuntana Suomi oli 1970-luvulle saakka suhteellisen itsenäinen ja riippumaton kestävässä maailmanpolitiikan ja -talouden heilahdukset. Kansalaisten elinmahdollisuudet eivät kriisin aikana vaarantuneet ja maanpuolustuksen kyky voitiin taata. Huoltovarmuus rakentui polttoaineiden, viljan ja tiettyjen tuotantotekijöiden varastoinnin varaan ja yritysten toiminnan ylläpitoon pahan päivän varalle. Oppi oli otettu vuoden 1939 tapahtumista.

Vuosien 1973 - 1974 energiakriisi herätti meidät ensimmäisen kerran teollisuusyhteiskunnan todellisuuteen. Kriisi kouraisi myös Suomea ja johti energian säästöohjeisiin, joita toteutettiin sanktioiden uhalla. Energiakriisi havahdutti Suomenkin huomaamaan kansainvälisten kriisien ja riippuvuuksien laajat vaikutukset yksittäisiin maihin.

Hyvät naiset ja herrat,

Nyt ja tulevaisuudessa Suomen on määritettävä tarkoin ne strategiset ja kansallisesti merkittävät osa-alueet, joilla halutaan taata kansallinen huoltovarmuus. Toimivilla markkinoilla huoltovarmuus toteutuu jo nyt varsin pitkälle. Sen lisäksi käytössämme ovat edelleen perinteiset keinot, varmuusvarastointi ja yritysten tuotantoedellytysten turvaaminen.

Näiden rinnalle ja niitä tukemaan ovat yhä suuremman roolin saaneet tekniset varajärjestelyt, logistiikan varmentaminen sekä kahden- ja monenkeskiset yhteistyöjärjestelyt. Yleensä ei vain yksi mainituista keinoista riitä, vaan kyse on niiden yhdistämisestä.

Elintarvikehuolto on yksi huoltovarmuuden painopistealueista. Leipä- ja siemenviljan osalta varaudumme edelleen kansallisesti maailmanmarkkinoiden häiriötilanteisiin. Elintarviketuotannon tärkeimpien tuotantotekijöiden osalta tilanne on kuitenkin monessa suhteessa muuttunut.

Puolustuksen osalta varaudumme oletetun sotilaallisen kriisin varalle varastoimalla mm. ampumatarvikkeita ja kriittisiä varaosia. Teknologisen kehityksen myötä on tälläkin saralla pohdittava varastoinnin järkevää tasoa ja panostettava entistä enemmän kansainvälisiin yhteistyöjärjestelyihin.

Kotimaisen puolustustarviketeollisuuden tuotantoedellytysten tukeminen kuuluu puolustushallinnon tehtäviin. Puolustustarviketeollisuuden rooli ei ole enää niinkään bulkkitavaran, kuten ampumatarvikkeiden, valmistuksessa, vaan huolto- ja korjauskyvyssä ja siihen liittyen logistiikan varmentamisessa.

Uutena keinona turvata kriisiajan valmius on käyttöön otettu strateginen kumppanuus. Tämän vuoden alusta hoitaa puolustusvoimien kunnossapitoa MILLOG Oy. Strategisena kumppanina se on osa puolustusvoimien huoltoa niin normaali- kuin kriisiaikana. Se huolehtii siitä, että puolustusvoimilla on käytössään kaikissa tilanteissa kunnossa oleva materiaali ja tarvittava korjauskyky. Se myös varmistaa kansainvälisen yhteistoiminnan kautta varaosien saannin.

Puolustusvoimien kansainvälinen yhteistyö tukee kansallista huoltovarmuutta. Järjestelyillä on kustannussäästöjen ohella myös toimintaa tehostava vaikutus.

Keskinäisriippuvuus lisää pääsääntöisesti yleistä turvallisuutta. On vain huolehdittava riippuvuuden tasapainosta yhteistyökumppaneiden kanssa. Tähän tavoitteeseen pyritään muun muassa tiivistyvässä Pohjoismaisessa yhteistyössä. Aitoa säästöä ja

keskinäisriippuvuutta saavutetaan vain, jos uskalletaan luopua jostain itsenäisestä kyvystä. Tällaisessa tapauksessa joku toinen maa tai maaryhmä hoitaa meidän puolestamme jonkun asian, ja me hoidamme heidän puolesta vastaavasti jonkun toisen asian. Pohjoismainen yhteistyö on konkreettista ja tukee suoraan Suomen tavoitteita Euroopan Unionissa ja Naton rauhankumppanuudessa.

Hyvät naiset ja herrat,

Tulin valituksi Matti Vanhasen toiseen hallitukseen sekä puolustusministeriksi että valtion omistajaohjauksesta vastaavaksi ministeriksi. En uskonut niillä olevan paljon yhteistä. Kuinka väärässä olinkaan! Viime kuukaudet ovat osoittaneet, että näillä kahdella osa-alueella on paljonkin yhteistä.

Finanssikriisi toi esiin keskustelun kansallisesti tärkeiden yritysten omistajuudesta. Islannin kansantalouden romahtaessa viime vuonna tulivat islantilaisen Novatorin omistamat Elisan osakkeet myyntiin. Oli vaarana, että merkittävä omistusosuus Elisasta luisuisi Suomen kannalta vääriin käsiin.

Aloite Elisan osakekaupasta tehtiin huoltovarmuuden näkökulmasta ja se solmittiin erittäin nopeassa aikataulussa. Sillä turvattiin Elisan kotimaisen omistuksen riittävä määrä ja siten kotimainen määräsvalta kansallisesti merkittävässä yrityksessä.

Elisan kauppa osoitti, että valtio tarvitsee kyvyn reagoida nopeasti yritysmarkkinoilla turvatakseen kansalliset edut. Solidium syntyi tältä pohjalta. Nyt on valtiollakin mahdollisuus vaikuttaa jatkuvasti osakemarkkinoilla. Solidiumin alle on siirretty kansallisesti tärkeä valtion omistus. Työkalu mahdollistaa ensimmäistä kertaa myös joustavat ostot nopeasti muuttuvassa maailmassa. Solidium ei kuitenkaan ole rajattu huoltovarmuusyhtiöksi. Päätökset syntyvät osakeyhtiölain mukaisesti sen hallituksessa.

Hyvät maanpuolustuskurssin osanottajat!

Nyt käsillä olevan finanssi- ja rahoituskriisin kestoja ja syvyyttä ei kukaan voi ennakoita. Sen vuoksi meillä on oltava kyky reagoida ja vaikuttaa kansalliseen turvallisuuteemme entistä joustavammin ja nopeammin. Tätä olen peräänkuuluttanut myös arvioidessani selontekomenettelyn kankeutta.

Hyvät kurssilaiset,

Mielestäni käynnissä olevasta tilanteesta voidaan vetää kolme selkeää johtopäätöstä

1. Yritysten omistuksissa on kansainvälisen finanssikriisin syvenemisen myötä käynnissä huomattavia muutoksia.
2. Suomen ja suomalaisten on oltava hereillä ja toimittava huoltovarmuudessa kansallisten etujen pohjalta.
3. Suomen tulee kriittisillä osa-alueilla turvata huoltovarmuus, jota täydentävät kansainväliset yhteistyöratkaisut ja kumppanuudet.

Maanpuolustuskurssit heijastavat aina omaa aikaansa. Tämä koskee myös nyt käynnistyvää 188. kurssia. Pääsette kuuntelemaan maamme johtavia asiantuntijoita ja virkamiehiä. Uskon, että teidän kurssinne elää vahvasti käynnissä olevan talouskriisin aikaa ja varmaan avaa uusia näkökulmia teille esitettävissä alustuksissa kuin niin tärkeissä

keskusteluissa. Kurssin intensiivivaihe, jolloin kuviteltua kriisiä eletään teille annettavissa rooleissa, on oma lukunsa. Itse toimin kurssillani puolustusministerinä, joten jos tehtävä oikeasti kiinnostaa vaikkapa kurssilla olevia kansanedustajia, niin siihen kannattaa pyrkiä. Sain muuten rahapyyntöni läpi kurssin leikkihallituksessa.

Valtakunnalliset maanpuolustuskurssit ovat kansainvälisestikin ajatellen ainutlaatuinen ikkuna kokonaismaanpuolustuksemme keskeisiin kysymyksiin. Keskustelkaa, oppikaa ja verkottukaa. Toivotan teille antoisia neljää viikkoa kansallisen turvallisuutemme keskeisten kysymysten parissa.